

POSTANOWIENIE

25 lutego 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Jurkowska-Chocyk

na posiedzeniu niejawnym 25 lutego 2026 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku B.L.

z udziałem M.L.

o podział majątku wspólnego B.L. i L.L.,

na skutek skargi kasacyjnej M.L.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Opolu

z 20 listopada 2024 r., II Ca 1084/24,

I. odrzuca skargę kasacyjną;

**II. ustala, że każdy uczestnik ponosi koszty postępowania
związane ze swoim udziałem w sprawie.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 20 maja 2024 r. Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu po rozpoznaniu sprawy z wniosku B.L. z udziałem M.L. o podział majątku wspólnego B.L. i L.L. ustalił, że w skład tego majątku wchodzi kwota 183 967,03 zł stanowiąca równowartość wkładu mieszkaniowego dotyczącego spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu mieszkalnego nr [...] położonego w Z. przy ulicy [...], będącego aktualnie przedmiotem własności M.L. na skutek dziedziczenia po L.L., dla którego prowadzona jest księga wieczysta nr [...] (punkt I); dokonał podziału majątku wspólnego opisanego w punkcie I w ten sposób, że kwotę równowartości wkładu

mieszkaniowego dotyczącego spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu opisanego w punkcie I przyznał uczestniczce postępowania M.L. (punkt II); zasądził od uczestniczki postępowania M.L. na rzecz wnioskodawczynie B.L. kwotę 91 983,51 zł tytułem spłaty, płatną w terminie do 6 miesięcy od uprawomocnienia się niniejszego postanowienia wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w przypadku opóźnienia płatności; ustanowił hipotekę przymusową do kwoty 91 983,51 zł na nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta nr [...] na rzecz wierzyciela - wnioskodawczynie B.L. dla zabezpieczenia zasądzonej w pkt III na jej rzecz spłaty w kwocie 91 983,51 zł (punkt IV); oddalił wnioski wnioskodawczynie i uczestniczki postępowania o zasądzenie kosztów postępowania (punkt V).

Postanowieniem z 20 listopada 2024 roku Sąd Okręgowy w Opolu oddalił apelację uczestniczki.

Uczestniczka wniosła skargę kasacyjną, w której zaskarżyła postanowienie Sądu Okręgowego w całości. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca powołała się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej. Wskazała, że Sąd Okręgowy dokonał błędnej wykładni przepisów prawa dotyczących zarządu majątkiem wspólnym małżonków, w tym możliwości przeniesienia składników tego majątku do majątku osobistego jednego z małżonków, oraz skuteczności złożenia takie oświadczenia przez małżonka, tj. art. 35 k.r.o. w zw. z art. 58 § 1 k.c. Skarżąca podniosła również kwestię nieprawidłowej interpretacji art. 10 ust. 2 u.s.m. w zakresie ustalenia wartości wkładu mieszkaniowego, który następnie mógł zostać rozliczony w podziale majątku.

W odpowiedzi wnioskodawczynie wniosła o odrzucenie skargi kasacyjnej i zasądzenie zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 519¹ § 4 pkt 4 k.p.c., skarga kasacyjna w sprawach działowych nie przysługuje, jeżeli wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż sto pięćdziesiąt tysięcy złotych.

Zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem Sądu Najwyższego, w sprawach działowych wartością przedmiotu zaskarżenia nie jest wartość całego dzielonego majątku, ale wartość konkretnego interesu majątkowego, którego dotyczy zaskarżenie. Z reguły nie może ona przekraczać wartości udziału przysługującego uczestnikowi wnoszącemu skargę kasacyjną nawet, gdy orzeczenie zaskarżono w całości (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 marca 2015 r., III CZ 13/15). Wyjątek od tej zasady zachodzi, gdy skarżący podważa zasadę podziału, objęcie lub nieobjęcie orzeczeniem poszczególnych rzeczy lub praw albo rozliczenie nakładów (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 21 stycznia 2003 r., III CZ 153/02, OSNC 2004, nr 4, poz. 60; z 15 grudnia 2006 r., III CZ 88/06; z 24 lipca 2008 r., IV CZ 53/08; z 6 maja 2010 r., II CZ 38/10; z 1 czerwca 2011 r. II CZ 27/11; i z 18 marca 2015 r., I CZ 22/15).

Wskazana przez skarżącego w skardze kasacyjnej wartość przedmiotu zaskarżenia nie jest wiążąca dla sądu drugiej instancji ani dla Sądu Najwyższego i podlega weryfikacji na podstawie akt sprawy (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 20 lutego 2015 r., V CSK 239/14; z 13 marca 2015 r., III CZ 13/15, z 18 marca 2015 r., III CSK 419/14, z 19 czerwca 2015 r., IV CZ 16/15, z 6 listopada 2015 r., II CZ 76/15, z 13 stycznia 2017 r., III CZ 61/16).

W skardze kasacyjnej określono wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 183 968 zł, co stanowi równowartość wkładu mieszkaniowego dotyczącego spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu mieszkalnego, wchodzącego w skład majątku wspólnego wnioskodawczynie B.L. i L.L. Sąd Rejonowy przyznał kwotę równowartości tego wkładu mieszkaniowego uczestniczce postępowania M.L. (jako spadkobierczyni L.L.) i zasądził od niej na rzecz wnioskodawczynie B.L. spłatę w wysokości 91 983,51 zł, ustanawiając zarazem tytułem zabezpieczenia hipotekę przymusową do wskazanej kwoty. Sąd Okręgowy oddalił apelację uczestniczki od przytoczonego rozstrzygnięcia, wskutek czego wniosła ona skargę kasacyjną, zaskarżając postanowienie Sądu drugiej instancji w całości. Oznacza to, że interes uczestniczki w zaskarżeniu postanowienia Sądu Okręgowego zamyka się w kwocie 91 983,51 zł. Tym samym skarga kasacyjna nie czyni zadość wymaganiu ustanowionemu w art. 519¹ § 4 pkt 4 k.p.c., zgodnie z którym wartość przedmiotu

zaskarżenia w sprawach działowych nie może być niższa niż sto pięćdziesiąt tysięcy złotych.

W tym stanie rzeczy skarga kasacyjna wywiedziona przez uczestniczkę była niedopuszczalna, stąd też podlegała odrzuceniu przez Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁶ § 2 i 3 w zw. z art. 519¹ § 4 pkt 4 k.p.c.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 520 § 1 w zw. z art. 391 § 1 w zw. z art. 398²¹ w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

Agnieszka Jurkowska-Chocyk

A.G.

[SOP]